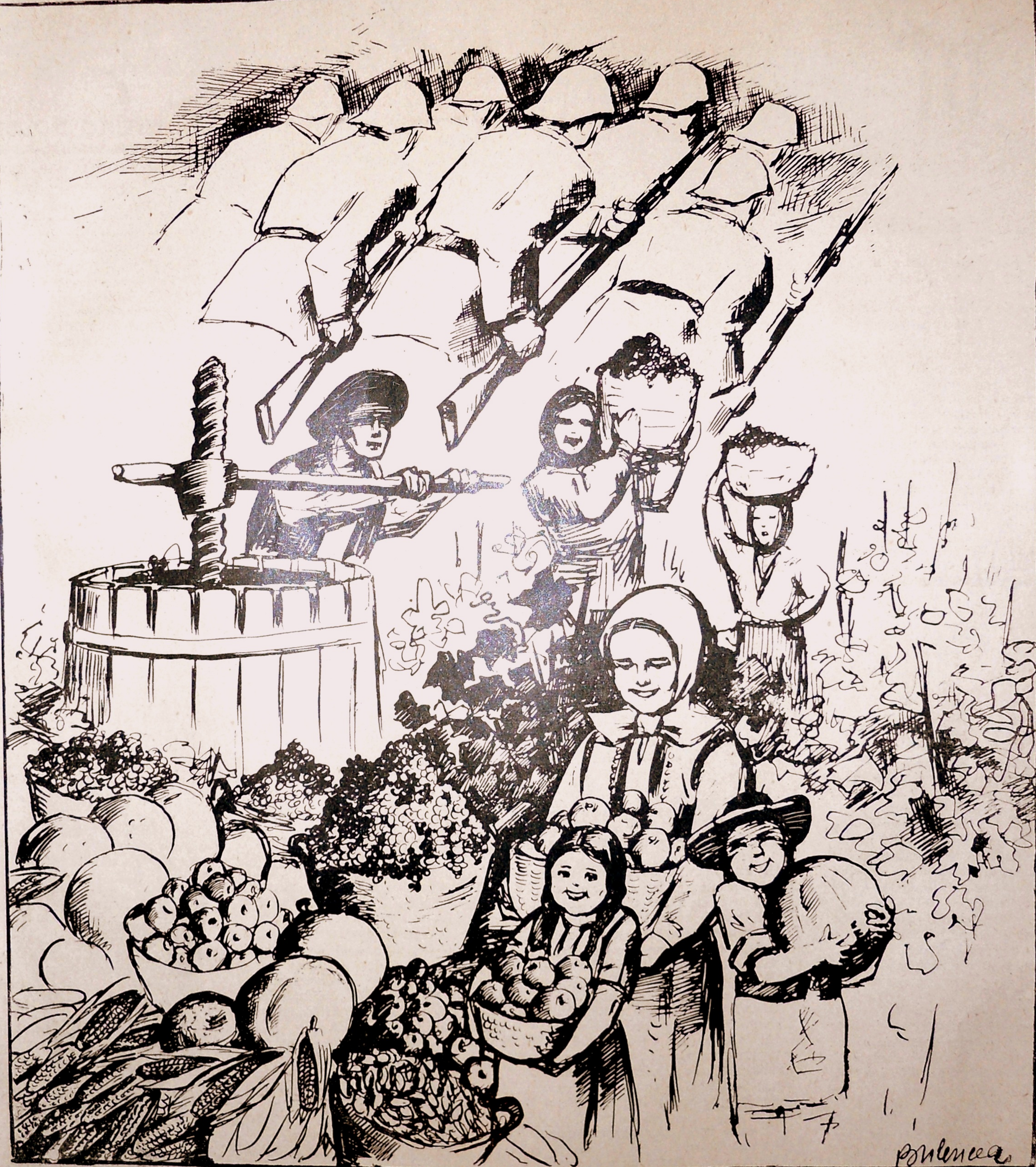
SENTINELA

ANUL IV, Nr. 41
10 Octomvrie 1943

GAZETA OSTĂŞEASCĂ A NAŢIUNII
APARE DUMINICA
Inscrisă la Tribunalul Ilfov S. I. C. sub Nr. 623/1939

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Strada Sărindar Nr. 5-7-9 — Bucureşti
TELEFON: 3.96.62.

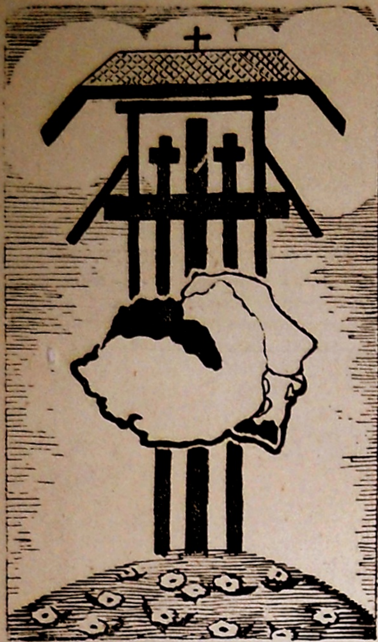

FRUMOASA TOAMNA ROMÂNEASCA!

Ne este tare dragă toamna noastră pentrucă ea ne înfăţişează rodnicia pământului străbun, muncit cu sudoare de harnicii plugari şi apărat cu sânge de vitejii ostaşi, când duşmanii lacomi au vrut să ne încalce hotarele. Dumnezeu a vrut ca Poporul Românesc să aibă parte de cel mai roditor pământ din Europa şi cu toate năvălirile barbare, ne-am păstrat sfânta moştenire prin muncă necurmată şi luptă aprigă. Toamna din anul acesta a venit mai îmbelşugată ca niciodată, semn că mâna Atotputernicului veghează asupra noastră la vremuri de mari încercări. Hambarele ne sunt pline, iar fructele coapte aşteaptă pretutindeni culegătorii.

In faţa belşugului de acasă să nu uităm că numai mulţumită bravurii fără margini a scumpilor ostaşi putem să culegem roadele acestei toamne bogate. Acolo, în răsărit, camarazii români şi germani luptă pe vieaţă şi pe moarte pentru nimicirea barbariei bolşevice. Pilda lor să ne stea vie în orice clipă înaintea ochilor, să ne fie îndemn de foc pentru oţelirea sufletului, având toată încrederea în biruinţa finală şi în dreptatea cauzei româneşti. Un popor unit şi muncitor, gata de jertfă pentru apărarea Patriei şi civilizaţiei creştine, este sortit unui mare viitor.

„SENTINELA"

Crezul ostașului

1 Cred în Regele nostru, în Conducătorul țării și în veșnicia Neamului Românesc.

2 Port în suflet icoana României adevărate și jur să-mi jertfesc vieața pentru hotarele ei.

3. Indeplinesc ordinele fără șovăire și nu mă 'nfricoșează nici primejdia, nici trufia dușmanului.

4. Urăsc de moarte: minciuna, hoția, trădarea, fiindcă ele înjosesc și necinstesc pe ostași.

5. Iubesc camarazii; ei sunt ca și mine chezășia libertății țării, ostași bravi în războiu și lucrători harnici în uzine și ogoare, în timp de pace.

Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Prizonierii de războiu

Zilele acestea s'a dat publicității o ofertă cuprinzând un număr imens de articole necesare pentru aprovizionarea prizonierilor de războiu în vederea iernii.

Prin aceasta se dovedește încă odată grija pe care o poartă Statul Român, arătându-se omenescul tratament de care se bucură la noi prizonierii de războiu, neavând nimic comun cu sălbăticia și barbaria altor popoare.

Ostașii prizonieri, pretutindeni unde i-am întâlnit, i-am văzut nespus de mulțumiți de felul de vieață pe care îl duc. Atât la moșiile particulare, cât și la fermele Statului, atât în uzine cât și în diferite întreprinderi, prizonierii muncesc conștiincios surprinși de marea libertate de care dispun, de hrana pe care o primesc ca și ceilalți muncitori ai noștri și de numărul orelor de muncă, ceeace îi face să muncească cu și mai mare râvnă.

„Nimic nu ne lipsește", m'-a mărturisit unul din ei, care era repartizat la o fermă.

Gheorghe și-a cumpărat îmbrăcăminte, scrie acasă la Odesa și primește regulat pachete și scrisori dela ai lui. El e electrician, pricepe mecanica și câștigă bani frumoși. In zilele de sărbătoare umblă bine îmbrăcat și are numai 22 de ani.

Colea tot ce câștigă bea. Așa găsește el de cuviință că-și poate înneca dorul de casă și nevastă.

„Numai atât îmi lipsește, îmi spuse el, cu privirile adulmecând par'că stepele caucaziene.

I-am întâlnit în grupuri prin orașe după diferite târguieli pe care și le fac din drepturile lor bănești de care dispun cum vor.

In privința ofițerilor prizonieri, ei se bucură de o îngriire specială corespunzătoare situației lor.

Acesta este tratamentul de care se bucură la noi prizonierii de războiu, care face cinste culturii și civilizației noastre.

ION SOFIA MANOLESCU

O boală nouă a timpurilor noastre: SVONUL

Cetățean conștient, care-ți vezi liniștit de treburi și de necazuri, treci într'o zi pe stradă, intri într'o cafenea, te-ai oprit la chioșcul de ziare, la stația de tramvai, într'o sală de așteptare oarecare și te pomenești deodată cu o înțepătură veninoasă în auz. Capul începe să-ți vâjâie, ți se tulbură conștiința și valuri reci de îngrijorări te cuprind ca niște friguri ciudate... Te știai sănătos, dar iată că te pomenești din senin bolnav. Ridici capul, scrutezi împrejurimile, te pipăi pe tot trupul, dar nu vezi nicio urmă de insectă, nu simți nicio mușcătură care să-ți fi infiltrat microbii în sânge. Și tu totuși te-ai îmbolnăvit! Mai târziu te dumirești, dar până atunci ai molipsit în jurul tău zece, douăzeci, poate chiar o sută de oameni sănătoși.

Această boală nouă, înrudită oarecum cu gripa, cu râia și cu ciuma, nu este alta decât Svonul. Caracteristicile acestei boli sunt multe, dar cea mai esențială este o neîntreruptă mâncărime de limbă și o curioasă manie de a șopti vorbele în urechile și în gura ascultătorilor.

Cu o ușoară băgare de seamă îi poți deosebi pe cei atinși de virusul Svonului... Dacă se întâmplă să se apropie cineva de tine, să te prindă de reverul hainei și să înceapă să se agite: „Știi că"... „Ai auzit că"... ai în fața ta un svonist, un alarmist, adică unul îmbolnăvit de svonuri.

Svonul e și ființă, e și aer. E reptilă și liliac... E rece și e cald, curge și se lățește ca apa, pătrunde pretutindeni, sparge zidurile și sufletele, înăbușe, îneacă.

Măsurile igienice luate au dat rezultate bune. Cum însă microbul mai face încă ravagii, pe ici pe colo, măsurile s'au înăsprit. Alarmiștii sunt ridicați îndată și internați. Nu în clinici, nici în sanatorii, ci într'un loc care s'a dovedit un mijloc sigur de îndreptare: Pușcăria!

Descoperirea acestui sistem de vindecare, prin izolare câțiva ani de societate, dacă nu toată vieața, întocmai ca ciumații, ori leproșii, reprezintă singura și eficacea combatere a boalei.

Câteva cazuri izolate s'au ivit în ultima vreme în Basarabia. Astfel numitul Seregheșan Cristofor și femeia Olga Butnaru din comuna Minciuna, jud. Tighina, Tanov Constantin, din comuna Tașbunar, jud. Chilia-Nouă, *surprinși în momentul unei crize alarmiste, au fost ridicați și trimiși Curții Marțiale și închisorii.*

Cetățeni conștienți, când treceți pe stradă, intrați într'o cafenea, ori vă opriți într'o sală oarecare de așteptare și dați peste un îmbolnăvit de svonuri, înhățați-l de guler și trimiteți-l Pușcăriei.

Veți da astfel dovada că sunteți Români și că de sănătatea voastră nu se poate prinde nicio boală.

LEONTIN BRUDAȘCU

In țara întunericului

In Rusia, țara atâtor zăcăminte petrolifere și întreprinderi industriale, cetățenii dela sate și orașe, bogații ca și săracii, trăiesc și mor sub lumina abia pâlpâind a unui opaiț. Nu găsești, chiar în casele cele mai înstărite din orașe, nici lămpi simple, necum lămpi de camere cu lumină puternică Aceleași opaițe le întâlnești pretutindeni!...

O sticlă, de mărime potrivită, căreia i s'a aplicat un capac de tinichea sau capăt de buton dela un mâner de sertar, prin care trece un fitil, ori o cutie de cremă, în care se toarnă uleiu, adăugându-i o bucată de zdreanță răsucită, sunt lămpi pe care le întâlnești adeseori.

Să nu se creadă că sunt numai pentru vreme de războiu.

Majoritatea opaițelor nu o formează aceste improvizațiuni, ci... opaițe de metal, fabricate în serie și făcute special pentru acest lucru.

Cred că nimeni nu va susține că aceste opaițe au fost aduse de... armatele creștine pentru a fi împărțite populației desrobite și nimeni nu-și va închipui că ele s'au fabricat acum, după începerea războiului.

Și aceste opaițe de metal, — ca și celelalte — au o formă cât se poate de simplă: sunt făcute ca o sticlă cu gât alungit, al cărui capăt e prevăzut cu un ghivent pe care se învârte o piuliță. Prin mijlocul gâtului scoboară un fitil în corpul opaițului, în care se toarnă gaz sau uleiu de floarea soarelui. Când cetățenii vor să regleze lumina, sucește piulița care alunecă pe capătul gâtului, mai sus sau mai jos, după cum vrea să aibă flacăra mai mare sau mai mică.

Desigur, nimeni nu susține că în Rusia nu ar exista instalații electrice, însă curentul e distribuit cu atâta economie și pe un timp atât de scurt, încât tot opaițul rămâne becul de totdeauna al cetățenilor.

Alături de casele pline de lumină, în care locuesc politrucii, stau locuințele infecte și mizerabile ale locuitorilor, în care pâlpâie opaițul primitiv, căci curentul electric este oprit pentru particulari, încă dela orele 9 seara.

La întunericul minții și civilizației, bolșevicii au adăugat și întunericul opaițului, pentru ca besna să fie completă.

Cei ce se îndoesc de aceasta, să poftească în Rusia, să locuiască luni de zile într'o cameră cu opaiț, în care să-și strice ochii mâncând sau lucrând ceva.

Căruciorul, cerșetoria și opaițul!...

Iată tabloul care înfățișează întreaga dramă a poporului rus. Copilul se trezește pe lume trăgând de cărucior, când puterile-i slăbesc devine cerșetor și moare apoi la umbra licărindă a unui opaiț...

Se mai îndoește cineva de spectrul ce ne-ar aștepta în cazul unei victorii bolșevice?

Sublt. rez. D. BUNESCU

O întreită datorie

Toți ostașii știu că iubirea de Patrie este o datorie cetățenească.

Pentru ce?

Pentrucă Patria pune la îndemâna tuturor cetățenilor: școli pentru luminarea minții, biserici, spitale, șosele, căi ferate, instanțe judecătorești, poștă, bună ordine... și nenumărate așezăminte pentru folosul tuturor.

Prin urmare, la rândul lui, cetățeanul trebue să iubească Patria și să-și îndeplinească datoriile către ea.

Cu cât toți își achită mai la timp dările către Stat, și sunt pașnici cetățeni, muncitori, cu atât mai vârtos toate se resfrâng iarăș cu dărnicie asupra tuturor, prin înflorirea așezămintelor de folos obștesc.

Toți ostașii mai știu că iubirea de Patrie este o datorie națională.

Pentru ce?

— Pentrucă Patria este pământul în care odihnesc oasele părinților și străbunilor noștri.

Ei au vărsat valuri de sânge pentru apărarea ei. Ea este pământul nației românești, al limbei, al credinței noastre, al datinelor, al sufletului nostru național.

Poate, deci, să existe vreo inimă de român, care să nu tresalte de fala numelui de român, *și să nu o apere ca pe cel mai de preț* bun *ce-l are pe pământ?*

Dar trebue să mai știm că iubirea de Patrie este și o datorie religioasă.

Pentru ce?

— Pentrucă atât scriptura noastră sfântă, cât și glasul Domnului nostru Isus Hristos, ne cere ca să ne iubim Patria cu căldură și să ascultăm de conducătorii ei.

„Tot sufletul să se supună stăpânirilor celor mai înalte" — *poruncește Domnul, prin glasul sfântului Apostol Pavel.*

Pentru apărarea ei, adică a tuturor, adică a aproapelui nostru, glăsuește însuși Domnul nostru Isus Hristos:

„Mai mare dragoste decât aceasta, nimeni nu are, ca să-și pună cineva sufletul pentru aproapele său".

Deci sacrificiul pentru aproapele, pentru Patrie, este cea mai sfântă dintre datoriile creștinești.

Despre supunerea și respectul pe care suntem datori a-l da Regelui, același glas dumnezeesc ne poruncește:

„Dați Cezarului ce este al Cezarului!"

Când zicem Cezarului, *înțelegem că Regelui: el este Cezarul. Iar când zicem* Regelui, *înțelegem că să dăm respect și supunere atât Regelui, cât și tuturor celor puși de el să ne conducă: guvern, ofițeri, capi de autorități, îndrumători...*

Cu drept cuvânt, dar, întreită datorie *este iubirea de Patrie, adică:*

— *datorie de* bun cetățean,
— *datorie de* bun român,
— *datorie de* bun creștin.

Preot maior ILIE DELEANU

Frumoasa toamnă românească!

Poetul neamului găsește în sosirea toamnei prilej de duioșie. Cu ochi visători el ne dă de veste că s'a ruginit frunza din vii și rândunelele au plecat; chemările lui repetate răsună în sufletul îndrăgostiților de pretutindeni ca un strigăt de pasăre părăsită.

Poporul, fiind mai puțin predispus la tristețe în mijlocul naturii, vede toamna cu ochii gospodarului, care după un an de trudă necurmată așteaptă să-și culeagă roadele viei și ale pomilor. Cu voie bună el îți urează la sărbători „să fii ca toamna cea bogată, de toate îmbelșugată"!

Nouă ne place toamna de anul acesta, pentrucă e frumoasă așa cum o știm de totdeauna, pentrucă nu seamănă cu toamnele mohorîte ale altor țări.

Acum vreo câteva zile m'am întâlnit cu un scriitor străin, venit să ne viziteze țara.

„Aveți toamne minunate, mi-a spus el sincer, încântat. Am văzut în piețele dv. grămezi mari de fructe și zarzavaturi cum nu sunt nicăieri. Am fost la munte, la mare și pretutindeni m'a întâmpinat toamna în vesminte felurite, așa cum e descrisă în cărțile Reginei Maria. Acum înțeleg de ce sufletul țăranului român este așa de bogat înzestrat ca și podgoriile lui, atât de cald și poetic ca și zugrăvelile de toamnă".

Nu sunt noi aceste cuvinte rostite de călătorii străini și de aceea ele nu stârnesc în sufletul nostru o ușuratică îngâmfare. Cunoaștem din istorie cum bogățiile țării noastre au ațâțat întotdeauna pofta vecinilor lacomi. Numai datorită dârzeniei înaintașilor am putut să ne păstrăm libertatea gliei noastre.

Strajă neadormită la poarta de răsărit a Europei, am fost în trecut și ne găsim și astăzi. Bogăția pământului nu ne-a moleșit brațele, nu ne-a viciat sufletele.

Popor blajin și temător de cele sfinte, nu am comis cruzimi și nu am luat dreptul nimănui. Insă, când păgânii ne-au încălcat hotarele, am sărit până la unul, dovedind că sângele daco-roman este mereu treaz în vinele noastre. Așa a fost în glorioasele vremuri voevodale, așa este și astăzi, când ne găsim în crâncenul războiu de apărare a Europei.

A venit iar toamna și Atotputernicul ne-a trimis belșug de roade, semn că El nu părăsește pe acei care luptă pentru Cruce și pentru orânduirea dreptății în lume.

Mulțumirea de astăzi nu ar fi fost cu putință fără eroismul arătat pe front, fără nenumăratele jertfe semănate pe câmpiile Rusiei.

Acolo, departe, în răsărit, flăcăii noștri, cot la cot cu bravii ostași germani, luptă cu un inamic înzecit, ca să ne garanteze liniștea și viața noastră. Să-i luăm drept pildă, făcând din sufletele noastre o fortăreață, în fața căreia uneltirile dușmane să cadă înfrânte.

Biruința cea mare este a popoarelor care au o deosebită tărie de caracter, o conștiință națională de nesdruncinat.

Greutățile unui războiu sunt mari, dar suntem obișnuiți din străbuni să trecem prin foc cu inima vitează pentru înălțarea Patriei.

Visul nostru de biruință și unire să ne fie deapururi far călăuzitor, pentrucă un popor unit și tare pe drepturile sale nu se teme de înfrângere.

Iată gândurile ce ni le-a trezit azi toamna aceasta bogată, care am vrea să fie cât mai a noastră și pe întreg cuprinsul locuit de Români.

I. VALERIAN

Țăranca română

Zi și noapte la datorie; nu stă nici cât apa 'n vad; pe arșiță, ca și pe ploaie, e roaba muncii, în locul bărbatului plecat la luptă, răspunde prezent: Țăranca Română.

Din primăvară până când negurile brumate ale toamnei împânzesc văile, ea n'are hodină. Asemeni unui plugar vrednic, ea știe răsturna brazdă neagră și adâncă; ea seamănă, prășește, seceră, treeră; cu semeție de dac, poartă coasa pe tăpșan; ea știe îndemna, cu vorbe domoale, plăvanii, când duc greul câmpului la deal.

Țăranca română încălzește, astăzi, la sân, viitorul țării. Cu munca ei, dă hrană tuturor: și celor de pe front, ca și celor de-acasă. Iar peste toată truda asta de istov, ea e mamă: are copii. Mulți copii: la sân, de poale agățați, în ogradă cu vaca și cârlanii la păscut, ca și pe front. E mamă și soață. Are bărbat și fecior sub steag. Cu isprăvile lor se mândrește satul. De dorul lor, suspină doar ea. Plânge și râde 'n același timp...

Regina poetă Carmen Sylva ne vorbește de-o țărancă semeață ce nu se 'ndoaie sub priviri. Așijderi e țăranca de azi: dârză și neîncovoiată de nevoi sau muncă. Cu îndemn și cântec de dor ea 'și mână boii la car. Cu alintări și mângâieri, ea-și adoarme pruncul, iar odată cu laptele ce-l dă copilului să sugă, ea-i strecoară 'n sânge blestem amarnic pentru dușmanul poftitor de pământ străin.

Nu știm dacă-și dă seama de ceea ce apasă asupra umerilor ei. Oricum, ea-și face, cu prisosință datoria. Și nu se plânge. Nu bârfește. Nu născocește și nu împrăștie svonuri. N'are timp de-așa ceva. Ea și-a făcut din muncă crez și din noapte, altă zi.

O întâlnești, pe întuneric, spre izvor sau pe ulițe singuratice, fluerând din frunza salcâmului sau hăulind bărbătește, fără tresăriri și fără frică.

Țăranca română, astăzi, e înrolată în a doua armată a țării. Fără s'o știe, fără să i-o fi spus cineva.

Pentru toate astea — și multe altele încă, — țăranca română merită toate laudele.

E. B.

Biserică transformată de hoardele bolșevice în restaurant și băcănie

Scrutătorii văzduhului

Aviația română a cunoscut zilele trecute, o nouă și strălucită victorie înregistrată, acolo, în răsăritul roșu, alături de camarazii germani.

Intr'un atac masiv, efectuat în ziua de 26 Septemvrie, avioane germane de bombardament au distrus complet un aerodrom sovietic în care se îngrămădiseră zeci de avioane bolșevice surprinse în chiar clipa pornirii în misiune. S'a reușit astfel încăodată să se neutralizeze o acțiune bolșevică îndreptată împotriva comunicațiilor și aprovizionărilor germane și să le distrugă complet 21 de aparate sovietice, iar alte 20 să fie făcute improprii sborului.

Biruința aceasta revine însă în mare măsură echipagiilor române de recunoaștere, care într'o perfectă colaborare cu aviația aliată de luptă au adus partea lor de contribuție victoriei bombardamentelor.

Ce reprezintă pentru întregul aparat al aviației aceste formațiuni de recunoaștere care corespund unei cârme de navă, o știu numai acei care-și frământă existența în lumea sborului. Căci pe cât sunt de multiple și de variate acțiunile întreprinse de luptătorii văzduhului, pe atât este de complex aparatul aviației. Sunt echipagii care acționează în aparență separat, cele de vânătoare, de recunoaștere, bombardierele, dar care sunt în realitate nervii aceluiași trup.

Da, ceea ce înseamnă pentru năvi cârma, înseamnă pentru aviație echipagiile de recunoaștere. Misiunea lor, de scrutători ai văzduhului, este ca și a cârmaciului care-și conduce corabia spre țintă.

Fără indicațiile lor, fără continua luptă de pătrundere în dosul frontului inamic, de strecurare pe deasupra dușmanului veșnic în pândă, de descoperirea locurilor în care vrăjmașul s'a strâns în așteptarea momentului de năvală către liniile noastre, nu s'ar putea nimic realiza.

Fotografiile și informațiile culese de „recunoaștere", ceas cu ceas, zi de zi, formează icoana limpede a întregului teren inamic, busola precisă după care se orientează aviația de luptă și de bombardament cât și comandamentele terestre.

Biruința din ziua de 26 Septemvrie este în primul rând biruința aviației române de recunoaștere. Un omagiu pentru toți scrutătorii văzduhului.

ORDIN DE ZI Nr. 49

DIN 3 OCTOMVRIE 1943

Se citează prin Ordin de Zi pe Armată Corpul Aerian de sub comanda Generalului av. Gheorghiu Ermil:

— pentru neobosita și eroica activitate ce a totalizat 4.753 ieșiri-avion în misiune la inamic, aruncând 1.433.543 kg bombe, susținând 204 lupte aeriene, obținând 126 victorii aeriene, sigur și 26 probabil, numai cu 9 avioane pierderi proprii la inamic;

— pentru excelentele rezultate obținute și pentru înaltele sentimente de datorie, abnegație și sacrificiu, ce au însuflețit personalul sburător al acestei mari Unități, purtându-l victorios în năvalnice și grele lupte aeriene;

— pentru contribuția acestei mari Unități Aeriene, la gloria și faima Armatei și Aripilor Românești.

MAREȘAL ION ANTONESCU
CONDUCĂTORUL STATULUI ROMÂN

In regiunile ocupate o fetiță primește creștinescul botez

Faptele de arme săvârșite de Divizia 10-a Infanterie în Cuban

1. Luptele ce s'au purtat de unitățile române în Capul de pod Cuban, alături de forțele germane, constitue pentru istoria poporului nostru pagini de strălucitoare glorie și mândrie națională.

După luptele înverșunate de apărare duse pe versantul de Nord al munților Caucaz, frontul se definește la începutul lunii Februarie 1943 pe aliniamentul general: limanul Kirpilsk-Vest Krasnodar-Novorosisk, pe o lungime de circa 150 km.

In iarna anului 1943, se găseau în acest cap de pod al Cubanului următoarele forțe române: 2 divizii de infanterie, 2 divizii de munte, 2 divizii de cavalerie.

Divizia 10-a infanterie se găsea în apărarea litoralului între Novorosisk și Nord Anapa.

2. In noaptea de 3/4 Februarie 1943, odată cu un atac frontal asupra orașului Krasnodar, rușii au executat o debarcare la Sud-Vest de Novorosisk, vizând cucerirea acestui important port naval sovietic.

Acțiunea de debarcare a fost pregătită timp de 3 luni și jumătate prin instruirea oamenilor destinați debarcării; recunoașteri aeriene și partizani pentru identificarea organizațiunilor noastre.

Intre timp au lansat și manifeste din avion spre a menține o stare tulbure în sânul populației și au executat bombardamente și sonde cu vasele ușoare, pentru a verifica valoarea rezistenței apărării.

In noaptea de 3/4 Februarie 1943, odată cu presiunea exercitată asupra Krasnodarului la Est, inamicul a executat o debarcare la Sud în zona Sud-Vest Novorosisk.

Debarcarea s'a efectuat către orele 2,15 pe valea Ozereika, în sectorul trupelor române și dealul Mișako, în zona unităților germane.

Compania căpitan Dabija Nicolae din Regimentul 38 Infanterie rezistă 4 zile la încercuire. Rezervele noastre intervin la timp și acțiunea rusă se transformă într'un adevărat dezastru. Intregul personal debarcat este nimicit sau capturat (1.670 morți și 542 prizonieri).

Sunt distruse 32 care de luptă, 8 vehicule auto și 3 vase mari de transport, 2 vase de transport mijlocii și 14 ambarcațiuni, care s'au scufundat cu trupele și întregul material aflat pe ele în apele reci ale Mării.

Din acest fapt se vede spiritul de rezistență și reacțiunea promptă a trupelor române, atunci când situația generală a forțelor de pe capul de pod Cuban era periclitată de această debarcare sovietică, care astfel nu și-a ajuns scopul.

3. Din primăvara anului 1943, Comandamentul sovietic a angajat continuu forțe numeroase, urmărind cu orice preț recucerirea capului de pod Cuban.

Acțiunile ofensive întreprinse de inamic în acest scop au fost concretizate în 5 faze pe care Inaltul Comandament german le-a denumit bătălii defensive.

In prima jumătate a lunii Iulie 1943, Divizia 10 Infanterie reintră pe front în sectorul de Nord al capului de pod Cuban, între litoralul mării și Keslerowo încadrată la Sud de Divizia 79 Germană, cu regimentul 23 Infanterie în sectorul Moldovanskoje.

La 16 Iulie 1943, începe a cincea bătălie defensivă a Cubanului, în care inamicul angajează rând pe rând forțe puternice pentru a rupe apărarea româno-germană.

Comunicatul Inaltului Comandament german din 18 August 1943, ne vestește că în a 5-a bătălie defensivă din Capul de pod Cuban, începută la 16 Iulie 1943, trupele germane și române, sub comanda Mareșalului von Kleist, au respins până la 12 August 1943, în lupte violente, încercările de străpungere făcute de 17 divizii de infanterie, 2 brigăzi blindate și 3 regimente sovietice.

La acest succes defensiv au contribuit în mod deosebit formațiuni de aviație germane sub comanda generalului Angerstein și forțe aeriene române sub comanda generalului de aviație Gheorghiu.

Forțele ofensive sovietice au suferit pierderi foarte mari în această bătălie.

Diviziile 61, 216, 328, 383 și 317 infanterie, Divizia 32 infanterie de gardă, precum și Brigada 5-a blindată de gardă au fost grav decimate.

De asemenea diviziile 9, 83 și 242 Munte; diviziile 2 și 55 infanterie de gardă și divizia 287 infanterie, au suferit pierderi considerabile.

Pierderile unităților noastre au fost reduse.

4. Dela 25 August 1943, inamicul a efectuat o serie de recunoașteri, pregătind atacurile puternice pe care le-a dat între 7—15 Septemvrie.

Scopul acestor atacuri a fost să rupă dreapta Diviziei 10 Infanterie de stânga Diviziei 79 Germană și să pătrundă printre Leninsky și Keslerowo în spatele trupelor germane către Moldovanskoje.

Atacurile inamice, în valuri numeroase, s'au prăbușit cu pierderi groaznice, în deosebi în fața dreptei Diviziei 10-a Infanterie, la Regimentul 38 Infanterie, unde au fost măcinate diviziile 351 și 380 infanterie sovietice.

După declarațiile prizonierilor ruși, un regiment întreg sovietic a fost nimicit pe baza de plecare de focul artileriei noastre.

5. In ziua de 15 Septemvrie 1943, Divizia 10-a Infanterie iese de sub ordinele Comandamentului german din Crimeea, primind altă misiune pe litoralul Mării.

Pentru modul strălucit cum s'a comportat în aceste lupte, Comandamentul german din Capul de pod Cuban, a citat-o prin următorul:

ORDIN DE ZI

Divizia 10-a Infanterie Regală Română iese pe data de astăzi de sub comanda Corpului XXXXIV Armată German, căruia i-a fost subordonată timp de 2 luni și jumătate.

Acest timp cade în perioada celei de a cincea grele bătălii de apărare în capul de pod al Kubanului.

In desfășurarea acestor lupte îndârjite, divizia a avut misiunea onorabilă de a apăra flancul de Nord al capului de pe Kuban.

Divizia și-a îndeplinit misiunea, făcându-și datoria.

Cu bravură eroică au fost respinse cu succes toate atacurile dușmane date cu puternică superioritate în oameni și material; prin contra atac, inamicul a fost sdrobit, iar toate încercările rusești de a trece Kubanul au fost zădărnicite.

Pentru aceste strălucite fapte de arme dovedite într'un spirit ideal al frăției de arme, atât de conducere, cât și de trupă, exprim Diviziei 10-a Infanterie Română, mulțumirile Corpului de Armată și deosebita mea recunoștință.

Cu evlavie ne închinăm în fața eroilor români căzuți pe câmpul de luptă.

Camarazilor răniți le dorim însănătoșire grabnică.

Din tot sufletul dorim diviziei întregi pentru viitor, numai noroc ostășesc, succes și izbândă.

DE ANGELIS
General de Artilerie și General Comandant

Desprinderea de inamic s'a executat în condițiuni perfecte. Inamicul, neputând afla ziua ruperii luptei, nu a fost în stare să cunoască și nici să monteze un atac în forță.

In luptele anterioare își măcinase forțele în atacuri fără succes în sectorul trupelor acestei brave Divizii și astfel nu a mai fost în măsură să întreprindă o acțiune care să împiedece mișcarea de desprindere.

Inamicul văzând că nu se poate apropia de trupele noastre, a încercat să reacționeze atunci cu aviația. Divizia 10-a Infanterie nu a suferit nimic de pe urma acestor atacuri aeriene, deși avioanele se coborau la înălțimi mici întrucât mișcările se executau numai noaptea în perfecte condițiuni de camuflaj.

Operațiunile de repliere ale Diviziei 10-a Infanterie constitue un model de ordine și perfectă disciplină, demne de toată lauda și admirația noastră. Luptele date de bravele unități ale Diviziei 10-a Infanterie, constitue pagini de strălucitoare glorie care trebuesc cunoscute de țara întreagă.

Țara trebue să știe că fiii ei se bat cu energie și dârzenie departe de hotarele ei pe frontul de Răsărit, „într'un spirit ideal al frăție de arme cu ostașii germani", așa cum glăsuește Ordinul de zi dat de Comandamentul german din Cuban.

In fața eroilor români și germani, căzuți pe câmpul de luptă din Cuban, ne închinăm cu evlavie și recunoștință.

Țara acordă aceeași cinste și admirație, tuturor ostașilor din Divizia 10-a Infanterie.

Căpitan MAILAT IOAN

O singură știre, Români, trebue să vă stăpânească mintea: că suntem într'o luptă decisivă pentru viitorul și existența nației noastre.

Imputerniciți de acest adevăr suprem, veți fi în măsură să respingeți atentatele pe care svonul viclean și știrea mincinoasă le încearcă asupra cugetului vostru!

Cum a fost distrus un pluton de bolșevici

Era într'o dimineață de 31 Mai, când ochiul ager al caporalului Babolea Ilie, pândarul P. M., observă mișcare în linia bolșevicilor, care se aflau numai la 80 metri de poziția noastră. Pentru a fi mai sigur de cele văzute, chiamă pe caporalul Ilie Gheorghe și frt. But, spre a observa și ei.

In timp ce hotărăsc o incursiune în linia vrăjmașului, anunță pe încheietorul plutonului, elev plt. Lapoviță Alexandru, sub comanda căruia și pornesc.

Drumul e destul de greu, dar cei patru călăreți, încercați în cele mai grele lupte, se strecoară ca niște șopârle, spre linia dușmnaului. După vreo zece minute de mers târâș prin păpuriș, mlaștină și apă până la brâu, ajung în flancul stâng al inamicului.

Fruntașul But, un ardelean ager, descoperind un ciolovec, trage asupra lui. Ceilalți bolșevici surprinși, neștiind de unde vine focul, se saltă hoțește din adăpotsurile lor, foarte bine camuflate. Bravii călăreți, atât au așteptat; fără nicio ezitare, scot grenadele și le aruncă în poziția vrăjmașe. Grenada dibaciului caporal Babolea Ilie dă peste cap cinci cioloveci; celelalte mai scot din luptă alți zece cioloveci, apoi cu baioneta la armă, prin mișcări agere și luptă cu patul armei, pătrund în poziția, de unde scot pe bolșevici, tocmai în momentul când aceștia se pregăteau să pornească la atac. Intre timp, comandantul grupei a 2-a, sergentul Purcariu Ion, susține cu focul ucigător al P. M., împreună cu plt. de mitraliere al sergentului t. r. Vulgaris, acțiunea îndrăsneților călăreți.

Sunt făcuți 17 prizonieri, printre care era și comandantul plutonului. Dintre ei, cinci sunt răniți de grenade. Curățind poziția, se ia un brandt de 50 mm. și se distruge pe loc o P. M., 2.000 de cartușe de armă pentru armele noastre și multe grenade.

Prizonierii, la percheziție, au în buzunarele mantăilor sticle de spirt, iar ca armament pistoale automate. In tot timpul acestei îndrăsnețe acțiuni, bolșevicii trag cu artileria și brandturi de toate calibrele asupra liniei noastre, dar fără rezultat.

Astfel a fost distrus un pluton de bolșevici, numai de patru viteji călăreți: elev. plt. Lapoviță Alexandru, caporal Ilie Gh., caporal Babolea Ilie și frt. But Pantelimon.

Așa știu să lupte toți ostașii căpitanului Popp Ștefan, comandantul unui grup de cercetare.

Serg. t. r. **PRESECAN PETRE**

Eroii Aradului

Anul trecut, la data de 12 Septemvrie scriam din adăpostul meu, făcut în pământul de albul cretei de pe malul Donului, articolul ce trebuia să proslăvească jertfa de sânge a ofițerilor, subofițerilor și soldaților arădeni căzuți eroic pe câmpul de luptă din ziua de 12 Septemvrie 1941 în grelele lupte pentru cucerirea Odesei.

Imi reveneau în minte, în deosebi, figurile de bronz ale acelor soldați ardeleni, domoli și credincioși, căzuți eroic pe câmpul de luptă alături de căpitanul C. Stoian, căpitanul M. Constantinescu și locotenentul D. Teodorescu, care pășesc falnic în fruntea cortegiului de mucenici conduși spre locul de veșnică odihnă de către bravul maior V. Răuț, căzut asa de vitejește cu o lună înainte în luptele pentru cucerirea satului Severinowka.

Articolul acesta, ce n'a putut să apară atunci în presa din țară din cauza depărtării la care mă găseam, l-am trimis totuși ziarului de pe front pentru ostași „Victoria" și, prin grija redacției de acolo, eroii Aradului și-au găsit proslăvirea tainică în sufletul tuturor soldaților din armatele de operații, care vegheau cu arma în mână pe întinsul stepelor rusești și care au vărsat o lacrimă înțelegătoare de camarad pentru faptele mărețe de arme săvârșite de ei.

Ziua de 12 Septemvrie 1941 găsește regimentul de roșiori angajat în lupte grele pentru cucerirea Odesei, între limanele Kujalnic și Hagi-Bey. Acolo, ostașii plaiurilor arădene, văii Mureșului, munților Hălmajului și Bradului, au înscris, întocmai ca și frații lor de dincolo de munți în trecutul războiu mondial, un al doilea „Pe aicea nu se trece".

12 Septemvrie este ziua marilor amintiri, în care moartea ne-a răpit străfulgerați de glonț inamic pe trei din bravii ofițeri ai regimentului și pe ceilalți eroi ai săi.

Căpitanul Titi Stoian a căzut în fruntea unității sale dragi, cu pușca mitralieră în mână, lovit în plin de un proiectil de brandt, în vâltoarea contraatacului ce trebuia să ne ducă la cucerirea cotei 67.

Căpitanul Mircea Constantinescu, călărețul svelt și delicat, bine cunoscut arădenilor, la vestea că șeful său căpitanul Stoian este grav rănit, nu pregetă să-i vie în ajutor și să ia comanda unității ce trebuia să cucerească cota.

Soarta a făcut ca acel ce a alergat din spirit de camaraderie spre a-și ajuta superiorul aflat în grea cumpănă, să-și găsească aceeași moarte, lovit tot de un brandt vrăjmaș.

Contra atacul părea că se va prăbuși. Soldații luptau, rezistau cu tărie, în vâltoarea celei mai mari încercări din viața lor.

Un moment de îndoială numai, pentruca imediat cel mai tânăr și plin de avânt, locotenentul Dănuț Teodorescu să ia comanda din propria inițiativă și să îmlinească misiunea primită de escadronul căpitanului Stoian, pentru a plăti apoi și el cu viața gestul său de tineresc avânt și spirit de jertfă supremă în îndeplinirea îndatoririlor de ostaș.

O clipă numai a durat îndoiala, care s'a transformat apoi în răzbunare tu multoasă, după care Roșiorii erau sus pe cotă alungând până departe spre Augustowka pe dușmanul hain.

12 Septemvrie 1942 găsește regimentul Roșiorilor arădeni angajat din nou în luptă înverșunată cu bolșevicii, de data aceasta în marele cot al Donului.

Crezând că vor putea profita de primele ore al schimbului făcut pe poziție între trupele germane din sector și Roșiori inamicul atacă vijelios începând dela ora 4 dimineața

Exact după un an, la 12 Septemvrie 1942, într'o după amiază însorită ca și aceea din Septemvrie 1941, Roșiorii au simțit că o mână dumnezeiască îi conduce la răzbunarea ce le fierbea în sânge.

Ziua aceasta s'a transformat prin voința Roșiorilor, ce nu uitaseră jertfa de sânge făcută cu un an înainte, în victorie deplină asupra celor cari luptau fără cruce și fără Dumnezeu, mânați de glonțul politrucilor și curajul votcei.

In frunte cu comandanții lor, conștienți de misiunea ce aveau de îndeplinit, s'au avântat escadroanele rând pe rând în vâltoarea luptei, respingând atacul valurilor de vrăjmași.

Ca și în ziua de 12 Septemvrie 1941, la căderea serii, liniștea s'a întins pe malul Donului, iar Roșiorii de pe plaiurile frumosului Arad și-au amintit cu pietate în șanțurile lor de jertfa făcută cu un an mai înainte și de toți cei ce și-au dat viața în acel 12 Septemvrie 1942, pentru a răzbuna pe bravii lor comandanți și camarazi de arme căzuți pentru Patrie.

Nu v'am uitat nici astăzi, iubiți camarazi!

Vă proslăvim și ne închinăm memoriei voastre a tuturor, mari și mici, căzuți pe câmpul de onoare pentru o Românie mai mare și mai frumoasă!

Jertfa voastră va însemna pentru noi Roșiorii un crez de viitor, iar generațiile tinere de pe aceste mănoase și românești plaiuri vor preamări deapururi în cântul lor faptele voastre strălucite de arme

Maior FL. MARINESCU

PE FRONT

E gândul năer peste țară
In noapte când dorul apasă,
Dar clocot de iad e afară
Și cerul văpăi parcă varsă.

Cu dinții să rupă zăgazul
Incearcă dușmanul de-o lună,
Dar vifor e dorul de țară
Și dragostea lor e furtună.

Vuește de groază pământul
Și geamete surde'l străbat..
Mai aprigă parcă e lupta
Și dușmanul mai înfuriat.

In groapa cu lespezi de humă,
Cu aspre priviri de viteaz,
Cu mâna'nclestată pe armă,
Ionică băiatul stă treaz.

— Incerce dușmanul să vină,
Să tragă de vrea cât mai poate,
De-aici înapoi niciodată
Nu da-vom, s'o știți, măi frate.

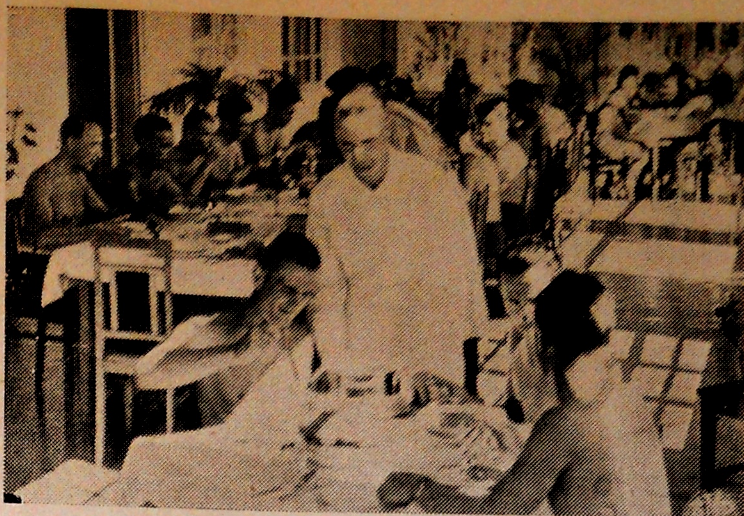
— Vuească pământul de bombe,
In clocote fiarbă câmpia,
De-o fi să pierim ne va țese
Coroane pe frunți, veșnicia.

— Cunoască dușmanii că'n stepe,
Pe'ntinderi de hău și prăpăd,
Panduri dela Olt trag azi brazde
Și-i prind în al morții năvod.

— Nu-i chip să mai scape spurcații,
Să trageți băieți tot mereu,
Noi mergem în inimi cu țara,
Și'n suflete cu Dumnezeu.

— Să trageți băieți mai departe,
Mărire de veacuri să fim;
Ori punem pe fugă dușmanii,
Ori ști-vom aici să murim.

Caporal t. r. PETRE TUDORAN

Răniții români își fac convalescența într'un sanatoriu pe malul mării

Locotenentul Pralea Ștefan contra-atacă

Curierul aduse ordinul de plecare în concediu încă din timpul zilei. Locotenentul Pralea Ștefan trebuia să ajungă la comanda regimentului cam pe vremea când luna va apare de pe umerii dealurilor.

Până atunci, își înghesui bruma de bagaje în ranița umflată ca un cimpoi, mai stătu de vorbă cu camarazii de luptă pe linia tranșeului, apoi intră în adăpostul căpitanului, pentru a-și lua rămas bun.

La lumina pâlpâindă a opaițului își depănară gândurile de pe fuiorul amintirilor. Doar au trecut împreună prin atâtea lupte dela începutul campaniei și lupta i-a înfrățit deabinelea.

Pentru a alunga amăreala despărțirii care se apropia, căpitanul Păunescu îi spuse, într'o doară:

— „Măi Fănică! Ia spune-mi tu, ce ai de gând să faci în concediu?

— „Când voi ajunge în țară, d-le căpitan, mă voi opri în primul rând la pridvorul primei biserici întâlnite. Acolo îmi voi închina recunoștința sub chipul icoanei Sf. Stefan. Voi săruta năframa sfântului și patrafirul popii. Apoi voi lua drumul către satul natal, care-și scaldă de secole călcâiul în apa bătrânului Danubiu. Acolo este leagănul copilăriei și acolo voi găsi bătrânii mei.

Știu că trenul mă va aduce în sat când soarele trage roua dimineții de pe firul ierbii. Ajuns în fața casei, voi vedea chipul mamei, blând și bun ca prescura Parc'o văd, în papuci, strigând după orătăniile din bătătură. Cred că pe argintul tâmplelor i-a mai nins anii. Când mă va revedea, știu că va plânge. Va plânge un sfert de ceas și pe urmă îi va trece Așa este ea. Va scula repede și pe sora mea, care iși va pune iia nouă și salba. Apoi mă va întâmpina tata, spunându-mi:

— „Ei, cubanezule, cum fu pe acolo? Ce decorații mi-ai adus?".

Se va face zarvă de bâlci până și în vecini Se vor strânge în jurul meu ca la urs. Știu că mama va tăia puiul cel mai mare din ogradă, iar tata îmi va scoate câteva cofe din cel mai bun vin din cramă. Vom bea din căni de lut, ca pe vremea lui Duca Vodă. Vor scoate masa așternută cu borangic și tivită cu florile câmpului, de mâna soru-mii, și o vor așeza-o sub poalele nucului.

Acolo le voi povesti despre front, despre camarazi, despre vieața din tranșeu și despre atâtea alte întâmplări pe unde m'a colindat pasul timp de doi ani de zile, prin stepele lăbărțatei Rusii. Mama își va șterge cu dosul mânei mărgăritarele îngrămădite sub pleoape, sora mea își va mototoli în gură colțurile barișului pentru a-și înăbuși sughițurile Numai tata va fi ochi și urechi și știu, că pe urmă îmi va spune și el ceva de pe vremea campaniei din 1916.

După câteva zile de odihnă și fericire, voi da o raită printre codanele din Galați, care m'au cam uitat dela o vreme.

Voi lua drumul spre București. Mă voi opri la Gambrinus, la o halbă de bere cu spumă deasă. Apoi, distracții și voie bună. Nu apucă să-și înoade firul viselor, căci deodată explozia unui proiectil sgâlțâi adăpostul din încheieturi. Apoi proiectilele se îndesiră unul după altul. Bate și greaua. Obuzele cad grele ca dropiile Brandt-urile de calibru greu plesnesc și ele înfundate pe toată linia. Proiectilele fumigene albesc poziția Este preludiul marelui atac care va dura timp de șapte zile.

Locotenentul Pralea luă legătura cu comandantul regimentului, il rugă să-i aprobe anularea concediului și să rămână la comanda plutonului său. I se aprobă. Trecu pe la fiecare grupă de mitraliere și apoi din om în om, pe tot lungul tranșeului, pentru a-i îmbărbăta.

Revederea comandantului le spori încrederea și forțele. Rușii presează în centrul dispozitivului batalionului, la compania 2-a, în sectorul plutonului locotenent Pralea.

Cele 12 tancuri, urmate de turma a două-trei batalioane de bolșevici, se maserară în sectorul batalionului de dorobanți reușind, după lupte grele să facă o spărtură.

Locotenentul Pralea își adună viteji, îi îmbărbătează și pornește la contraatac, în fruntea plutonului. Lupta s'a deslănțuit cu furie și a fost sângeroasă. Plutonul locotenentului Pralea Ștefan se avânta în fruntea celorlalte plutoane, deschizând drum în puhoiul bolșevic. Punga se închise. Locot. Pralea, în timpul când își organiza plutonul, în vederea păstrării poziției, fu lovit mortal de un glonț.

Așa a voit să cadă eroul nostru pe câmpul de onoare, apărându-și Patria până în ultimul moment, având conștiința împăcată că aici, în Răsărit, și-a apărat satul și fericirea celor dragi de acasă, pe care și i-a adunat în gând, în jurul lui, până în ultima clipă.

Cu astfel de eroi Patria se poate mândri.

Sergent t. r. MIRCEA GREGOR

INCHINARE

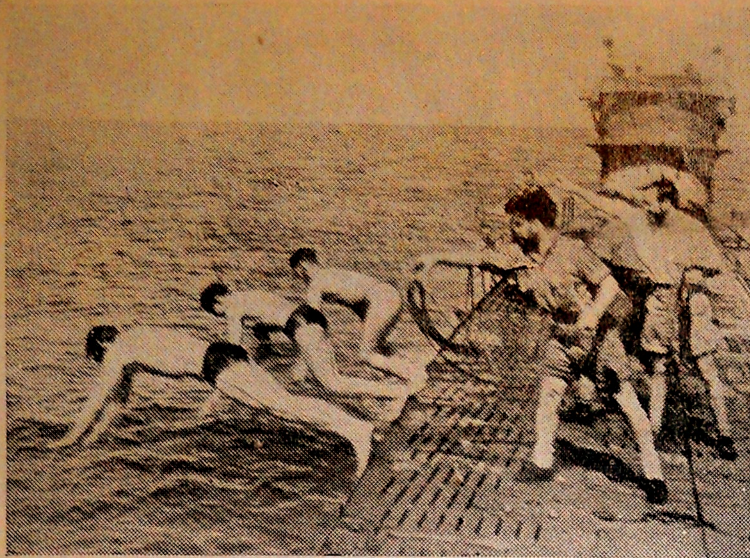
Cu gândul mai curat ca niciodată.
Eu îți închin întreaga mea ființă
Și jur că-ți port iubire devotată.
Cu cinste, demnitate și credință.

Un cer înseninat și plin cu stele
E chipul tău ce-l port mereu în minte
Și-l simt trăind în fundul vieții mele
Ca o mireasmă de parfumuri sfinte.

Mi-e cugetul fierbinte ca un soare
De dragostea-mi scăldată 'n bucurie,
Ce arde cu văpăi dogoritoare.

De tine sunt legat pe veșnicie
Cu trupul și cu sufletul meu tare,
Iubita mea... eternă Românie.

Plot. adm. THEODOR D. CARAMAN

Marinarii unui submarin german fac bae în Atlantic

Vânătorii de munte își cinstesc eroii

In Bogdanovca, comună străjuită de dealuri, la numai câțiva kilometri de Simferopol, eroii, falnici vânători de munte, dorm somnul drepților, între livezi de caiși, meri și peri, având în față Casa Domnului, semnul sub care ei au înțeles să se jertfească pentru ideea de Dumnezeu, Națiune și Dreptate.

Ne aflăm într'un lăcaș de veci al unei Divizii de Munte.

O bisericuță albă, strălucitoare pe dinăuntru, transformată azi, dintr'un grajd cum fusese pe vremurile urgisitei stăpâniri bolșevice, aruncă priviri proteguitoare asupra celor ce au luptat cu cerbicie pentru a înfrânge hoardele bolșevice.

E zi de sărbătoare. Din depărtări, pe foșnet de frunze se țese svonul că vitejii în vieață își cinstesc azi camarazii eroi trecuți în nemurire. Și svonul se înfiripă, crește, se transmite din floare în floare, din pom în pom, din casă în casă și amuțește când o coloană de mândri vânători de munte se oprește, făcând front în fața crucilor.

Acolo se înalță Troița, cruce sculptată de un învățător, locotenent rezervist, care face astfel legătura dintre biserică și ostașii căzuți la datorie.

Confesorul Diviziei Sfințește Troița, pomenind sufletele celor ce odihnesc în această fericită vale a plângerii.

Emoția clocotește în fiecare, deșteptând amintiri scumpe, lăsate de cei duși. Iar atunci când clopotele vestesc veșnica lor pomenire, din fața brăzdată a bunului comandant răsare ca un ultim și poate cel mai prețios omagiu — o lacrimă — care se prelinge și pe chipurile tinere arse de soare ale ostașilor și răsare pe obrajii răvășiți ai norodului, copii, femei și bărbați, ca semn de înoitoare vieață.

Nația ce nu-și cinstește eroii, pe fiii cei mai buni ai ei — dovedește că nu știe să facă legătura între trecut și viitor și neamul care n'are cultul morților, e sortit să dispară.

Noi ne proslăvim eroii, pentru că așa am învățat dela strămoși și o vom face totdeauna. Acesta e scutul izbândirilor noastre: credința în legea strămoșească.

Solemnitatea s'a desfășurat în prezența domnului general Avramescu, comandantul Corpului de Munte și a domnului general Ciurea, comandantul Diviziei de Munte, însoțiți de un grup de ofițeri superiori și inferiori.

Un mănunchiu de oameni vrednici, preot econom căpitan Antonescu D., confesorul diviziei, căpitan Bazavan Vasile și locotenentul rezervist Vârfureanu Constantin, au lucrat zi de zi pentru a da o față cu adevărat nouă acestui cimitir și a-l face astfel un mândru lăcaș de veșnică odihnă a eroilor ce sălășluesc aici.

Cimitirul adăpostește pe eroii din prima fază a luptei dusă în Crimeea, cei căzuți cu ocazia debarcării dela Feodosia, din 1941, apoi cei căzuți în luptele cu partizanii din Iulie 1942, precum și cei care au încetat din vieață de pe urma rănilor grave la spitalul de campanie Nr. 7.

Preotul căpitan Antonescu a aranjat cimitirul. Lt. Vârfureanu a sculptat în lemn de stejar Troița cu care a împodobit lăcașul de veci al eroilor, în amintirea a cinci ofițeri membri ai familiei sale, morți la datorie în lupta pentru civilizație și cruce.

In mijlocul unei atmosfere de pioasă reculegere se sfințește Troița și se face un serviciu divin pentru pomenirea eroilor.

Populația locului asistă cu mic cu mare și este pătrunsă de solemnitatea momentului.

La ușa bisericii și-au făcut apariția două bătrâne din ochii cărora se preling lacrimi.

Preotul și cântăreții intonează veșnica lor pomenire, iar muzica intonează rugăciunea.

D-l general comandant al Diviziei de Munte arată că ne-am adunat aici să ridicăm semn de pioasă amintire pentru cei ce și-au jertfit vieața, și-au vărsat sângele cu fața la Răsărit pentru Rege, Țară și pentru credința strămoșească.

„Este o pioasă datorie să avem în minte, în suflet, — spune d-sa — pe cei care ieri au fost cu noi, iar astăzi sunt sentinele veghetoare pe aceste meleaguri și cu sufletele lor ca niște făclii luminoase, luminează până la Soare Răsare calea românismului, pentru ale cărui drepturi s'au jertfit și ne vom mai jertfi, dacă temelia lui, ca să fie cât mai tare, va cere încă jertfe.

Dumnezeu ne va călăuzi spre noi victorii și să nu uităm că avem datoria sfântă să ridicăm acestor eroi, desprinși de noi, altare de pioasă amintire.

Acum, cum este această Troiță pe care o avem în față, un cimitir unde sunt adunate osemintele sfinte a celor ce s'au dus, un monument, un altar, ne leagă temeinic de ei și de datoria să nu-i uităm niciodată.

Au dat totul și ne cer numai jertfa amintirii, își încheie d-l general omagiul adus eroilor.

O companie de onoare defilează apoi în fața cimitirului, spre a aduce eroilor un ultim salut.

Preotul împarte colivă ostașilor și populației civile.

In felul acesta un act important din datinele creștinești a fost săvârșit, după vechea noastră lege, la mii de kilometri depărtare de țară.

Frt. t. r. CONSTANTIN CĂLINESCU CALU.

A luptat sub comanda GENERALULUI GERMAN VOGEL

Rușii, atacând cu forțe superioare, cu o pregătire mare de artilerie, brandt-uri și katiușa, reușesc să rupă frontul în sectorul nord-est Kiewscoje, după ce trecuseră în bărci Abinul și se scurseseră de prin bălțile Cubanului pe digul dela Sapadnoje-Kruglic.

Ploua și noroiul era până peste carâmbul cismei, negurile nu se ridicau de peste Cuban.

După șase ore de lupte la baionetă, bolșevicii, în pofida sutelor de morți, aruncând noi forțe, ocupă și șoseaua vest Kiewskoje, cramponându-se la liziera de nord a satului Kesslerowo.

Colonelul W., comandantul unei brigăzi de infanterie română, de douăzeci și patru de ore stătea sub ploaia de foc, cu binoclul la ochi, cercetând bălțile de pe Abin, unde forfoteau bărcile cu rușii, ce întăreau linia lor de atac și rezistență.

Lângă el, un tânăr sublocotenent de administrație venise de mult și aștepta lămuriri, dacă trebue sau nu să mute serviciul de aprovizionare în altă comună, departe de raza luptei. Mic în grad și în funcție, nu era băgat în seamă.

La un moment dat, colonelul se întoarce spre grupul ofițerilor ce îl însoțea.

— „Imi trebue un ofițer curajos, care să se ducă la maiorul Carata și să-i spună să atace și să învălue satul Kiewskoje, pe la vest, folosindu-se cât mai mult de puterea de foc a brandturilor. Cine se duce?“.

— „Eu!, răspunse dârz sublocotenentul de administrație.

— „Iți dai seama, sublocotenent Marius Ștefănescu, unde te duci și cât e de grea misiunea?!“, îl întrebă foarte surprins colonelul.

— „Da, d-le colonel!“. .

— „Bine, du-te! Ia-ți un pluton de soldați cu d-ta și pleacă. Să nu vă întoarceți fără izbândă“.

De sus ploaia curgea într'una.

Cu douăzeci și șase de oameni, după el, a trecut calea ferată și ajunge cu bine prin pânza de foc lângă cele câteva case izolate la est de sat, pe care atacându-le, le învălue. Trebuia negreșit să ajungă lângă batalionul maiorului Carata (azi trecut în rândul eroilor), ca unindu-și forțele, să întoarcă satul pe la sud, făcând legătura cu trupele germane la flancul drept.

Fierbea poziția de proiectile de toate calibrele și de bombe. Tot pământul era semănat cu gropi, arbori retezați de puterea exploziilor, civili, bătrâni, copii, ce alergau înnebuniți peste câmpii, prin noroaie, bombardați în plin sau mitraliați din avioane de ruși. Hectare întregi de papură luaseră foc și ardeau de o zi și o noapte, ca o imensă torță ce amenința să incendieze cerul.

Sublocotenentul Marius Ștefănescu, cu oamenii săi, răspândiți în teren, îi împinge până la o vale, care împărțea satul Kiewskoje în două. De aci începeau fortificațiile rușilor, în amplasamentele cărora erau împânzite tunurile anti-tanc și armele automate.

Atacă prima cazemată, comandă asaltul și se încinge lupta cu grenadele.

Rușii, la rândul lor, deschid un foc nimicitor de mitralieră, dar copleșiți, cedează și se predau.

Plutonul sublocotenentului de administrație Marius Ștefănescu face primii prizonieri și primele capturi în armament și material de războiu.

In același timp, unități de pionieri și infanteriști germani trecuseră linia ferată și isbiseră în plin copleșitoarele forțe sovietice.

Atacați în față de români și în flanc de germani, rușii luptă cu disperare și mor cu sutele, secerați de focul încrucișat al armelor automate.

Bolșevicii încearcă să rupă cercul de fier germano-român, atacând și contraatacând, netinând seamă de nicio pierdere, aruncând în luptă unități peste unități, bine dotate și bine susținute cu foc.

Pe germani îi comandă personal generalul Vogel, comandantul unei brave divizii. Conducea lupta, dădea ordine, sprijinit în baston, în ploaia de abuze, în pânza de foc a cartușelor, senin, împărtășit de același avânt ca al soldaților ce trecuseră de mult la atacul cu baioneta.

In plină luptă, sublocotenentul Marius Ștefănescu este chemat la ordine de generalul Vogel. I se dă misiunea ca Românii, împreună cu pionierii germani, să continue a ataca cazematele, distrugându-le și făcând cât mai multe breșe, să slăbească astfel rezistența rusă, tăindu-le retragerea pe la nord.

Lupta continuă cu aceeași înverșunare. E o încleștare gigantică între om și om și între om și mașină, care varsă foc, sgudue pământul, cutremură înălțimile.

Satul Kiewskoje e o păragină de moloz, de flăcări, de fum, o baie de sânge, un imens vaet.

Ploaia continuă să cadă. Pe Cuban fumul obuzelor și flăcările de sute de metri ce țâșnesc din păpuriș, încolăcindu-se ca șerpii, prezintă ochilor coloritul unui tablou apocaliptic.

După șapte ore de lupte grele, rușii sunt respinși, satul Kiewskoje este complet curățat, ultimele rămășițe roșii fiind aruncate peste Abin.

Trupele române, ca totdeauna, luptaseră cu același elan de legendă. Infanteristul român, alături de pionierul armatei germane, zăgăzuise încă odată puhoiul bolșevic, pe acest Cuban al marilor fapte eroice.

Marius Ștefănescu, sublocotenent de administrație în regimentul 94 infanterie, pentru felul cum și-a îndeplinit misiunea și a purtat armele, a fost propus imediat pentru „Crucea de Fier“ și decorat cu „Coroana României“ cu panglică de Virtute Militară

Serg. t. r. HODOȘ ION

Epistoliile fruntaşului Neaţă

Domnului Elev Plutoner Alexandru Mazăre
Bat. 16 V. Munte Comp. Comandă
Of. poştal militar 676

Dragă domnule Plutoner
Fincă aflai din epistolia Matale
că eşti tot dăla Dunăre ca şi
Mine îmi lăsai toate treburile
şi mă apucai să-ţi scriu. Îţi mulţumesc
că ţi-au plăcut Matale şi camarazilor
noştri ispravile mele n'aveţi însă
nicio grijă că o să fac io altele
mai grozave da acu sunt şi io
ca tot omu in concediu. În ceeace
priveşte barba dăspre care scrieţi zău
că nui adevărat io n'am purtat niciodată barbă ca
numi stă bine şi mi se face nasu mai lung ca unuia dupăn
Bucureşti dă joacă la teatru şi-i zice Birlic Vasile şi nu
mă place porma cu aşaceva Marica. Da ce e drept colonelor
leam pus de cateva ori barbă dă au rămas colonelu mofluz.
Şi mai scrii matale dăspre decoraţiile mele Păi mata se vede
treaba că nu ştii că Io sunt decorat cu Bărbăţie şi
Credinţă Vezi? Păi atunci deca vorbeşte Şi Io sunt tare
mândru de decoraţia mea ca şi Mariţica. Dăspre viitoarele
mele isprăvi ce păţi mai scriu o să le vezi Mata. Aca îmi
pare bine că ai câştigat pariu cu camarazii Matale care
spuneau că Neaţă n'o săţi răspundă şi leai luat pachetu
dă ţigări. Şimi pare rău că nus şi io pacolo să fumez
o Naţională în necazu lor.
Să traiţi don elev plotoner şi să ne vedem
sănatosi şi când ai timp mai scrieme
al matale don fruntaş Neaţă

Cântec

Lung e drumul Gorjului
Dar mai lung e-al dorului.
Lungă-i valea Jiului.
Valea Jiului e lungă
A dorului n'o s'ajungă.
Dela Gorj te duci şi vii
Şi pui capăt dorului.
Gorjul nostru-i prenumit.
Apoi prenumit şi este
Este 'n lume ca'n poveste
Fa Marie dela Gorj
Porţi cravată cu boboci
Ne-ai băgat în draci pe toţi,
Porţi cravată cu colţi
Şi tu te iubeşti cu toţi
Ţine rubla dela mine
Să facem dragoste mâine
Nu-mi trebue rubla ta
Mie-mi place dragostea.
Şi-mi trebue bani mărunţi
Să mă iubesc mai cu mulţi.
Eu mândră ţie ţi-am spus
Unde-o fi oameni mai mulţi
La mine să nu te uiţi.
Unde-o fi mai puţinei
Să te uiţi în ochii mei.
Ochii mei sunt turburaţi
Cu dragoste amestecaţi.

Gr. I.

Glume

Păţit

— Nu te mai poţi entuziasma pentru nimic, spunea un prieten altuia

— Adevărat! Din nenorocire odată m'am entuziasmat şi eu pentru ceva, care a devenit după câteva luni nevastă-mea..

Copiii de azi

O mătuşică îşi dăscăleşte nepoţelul prea sburdalnic:

— Caută să fii totdeauna cuminte şi atunci ai să ajungi în cer!

— Eu nu vreau să mă duc în cer, ci la cinematograf!

Şi-a amintit

— Întâi l-ai înjurat pe om de toate neamurile şi apoi i-ai tras şi două palme.

— Să vedeţi, domnule comisar: mi-am adus târziu aminte că individul e fudul de urechi.

Strigături

Foaie verde, foaie lată,
Bine-i stă mândrii gătată,
Tot cu haine dela şatră (magazin),
Dar mai bine i-ar şedea
Dacă şi le-ar face ea.

Mândro, la voi în grădină,
Prins'a dorul rădăcină,
Eu mă duc să-l iau acasă,
Şapte rădăcini nu-l lasă.
Eu mă duc să-l bag în sân,
Şapte rădăcini îl ţin.

Cine n'are dor de luncă,
Nu ştie luna când se culcă,
Nici noaptea câtă-i de lungă.
Cine n'are dor de vale,
Nu ştie luna când răsare,
Nici noaptea câtă-i de mare

Merg cu toanta la obor
Fug vacile, se omor:
Gândesc că e boala lor!
D'apoi un viţel bălţat?
A rupt funia, şi-a scăpat
Şi-a fugit pân'a crăpat!

Mă spală şi mă cârpeşte
Cu guriţe mă 'ndulceşte
Inimioara-mi potoleşte
Sufleţelu-mi răcoreşte.

Cine n'are dor pe lume
Vie să-i dau dela mine,
Că la mine e d'ăl greu
Urgia lui Dumnezeu.

Neaţă camuflat

Unde o fi Neaţă?

GHICITORI

Stă la foc
Îmbrăcată în cojoc.

(Pisica)

Se 'ngroapă 'n pământ
Ca să scape de mormânt.

(Sământa)

Păţaniile fruntaşului Neaţă

de Neagu Rădulescu

— Camaradul meu Neagu Rădulescu s'a dus la regiment şi pe mine m'a trimes să mă plimb prin Cişmigiu. Câte bărci! Să iau şi eu una.

— Cât costă o barcă?
— O oră sau o jumătate de oră?
— Ce oră, domnule, toată dimineaţa, că eu sunt dela Dunăre!

— Am obosit de atâta vâslit. Ce ar fi să-mi fac o baie, că văd că e o apă s'o bei din pahar, nu altceva.

— Tiiii! Minunată, frăţioare! Dar ce se holbează ăia aşa. Le-o fi frică să nu mă înnec. Nu m'am înnecat io în Nipru şi o să mă înnec în Cişmigiu!

Faptele săptămânii

DIN ȚARĂ

ÎN DORINȚA de a veni în ajutorul sătenilor, d-l Mareșal Antonescu a semnat un decret-lege, prin care sunt scutiți de taxe de timbre fiscale și de procedură judecătorească sătenii care au până la 5 hectare pășune, fânețe, teren arabil, sau 10 hectare de vie, sau 2 hectare pomi fructiferi, sau 1½ hectare zarzavat, orez și vie.

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE comunică înălțarea excepțională de războiu la gradul de general de brigadă a colonelului Teodorini Corneliu, efectuată prin următorul decret:

Art. I. — *Inălțăm la gradul de general de brigadă, pe data de 15 Septemvrie 1943, pe colonelul Teodorini Corneliu, decorat cu Ordinul „Mihai Viteazul'' clasa III-a, care s'a distins în mod excepțional pe câmpul de luptă în actuala campanie, dând probe de capacitate și bravură exemplară.*

Art. II. — *D-l ministru secretar de Stat în Departamentul Apărării Naționale, este însărcinat cu executarea acestui decret.*

Dat în București, la 2 Octomvrie 1943.

ȘASE AVIOANE sovietice, de tipul D. B. 3, au atacat portul și orașul Constanța în ziua de 28 Septemvrie a. c., la ora 12,55. Datorită tirului puternic al apărării antiaeriene locale, nu s'au înregistrat pierderi omenești, nici materiale.

Artileria antiaeriană româno-germană a doborît 4 avioane din cele 6.

18 COPII, FII DE OSTAȘI din cartierul Ghica-Tei, București, au fost botezați acum câteva zile de către Consiliul de Patronaj, primind fiecare în dar câte 5.000 lei.

UN GRUP de 20 ofițeri superiori decorați cu Ordinul „Mihai Viteazul'' au fost invitați în ziua de 4 Octomvrie la Ministerul Agriculturii, spre a-și alege în Bucovina sau Basarabia pământul dăruit de Stat drept recompensă pentru faptele lor de vitejie.

DUMINICĂ, 5 OCTOMVRIE, a avut loc la biserica Mihai-Vodă din Capitală parastasul de cinci ani dela moartea Mareșalului Averescu.

CAVALERII ORDINULUI „MIHAI VITEAZUL", membri ai Așezământului „Sfânta Fecioară Maria'', au hotărît să ridice șapte altare în insula Ada-Kaleh, reprezentând cele 7 provincii românești.

Astfel, la 21 Noemvrie 1941 s'a sfințit altarul Sfintei Cruci biruitoare; la 8 Septemvrie 1943, „Paraclisul Sfintei Fecioare Maria"; iar la 14 Octomvrie se va sfinți Paraclisul Sfintei Cuvioase Paraschiva, pentru pomenirea eroilor căzuți la Odessa.

LUNI, 4 Octomvrie, s'au împlinit 80 de ani dela întemeierea liceului românesc dela Năsăud, aducând o nouă dovadă a existenței culturii românești în Ardealul ocupat.

ÎN HOTARUL comunei Vaida, lângă Orăștie, un locuitor a găsit un creion pe care, neștiind ce-i cu el, l-a dat fetiței sale ca să se joace cu el.

Copilul jucându-se cu creionul găsit și introducându-l în gură, acesta a făcut explozie, provocându-i o rană.

Autoritățile anchetează.

Cu această ocazie, se reamintește populației sfatul dat, de a nu pune mâna pe obiectele găsite, ci să le semnaleze imediat fie autorităților administrative, poliției, jandarmeriei sau armatei.

Ascultați la radio între orele 12,50—13,50 „Ora Ostașului" (Lunea, Miercurea și Sâmbăta) și „Ora Ostășească româno-germană" (Vinerea).

DE PESTE HOTARE

D-L LAVAL, primul ministru al Franței, a declarat cu prilejul vizitei făcute la Primăria Municipiului Paris, că este împotriva bolșevismului, pe care numai armata germană poate să-l înfrângă; de aceea, dorește cu toată țaria victoria Germaniei.

COMUNISTUL bulgar Dimitrov, care fugise de mai mult timp în Rusia, a plecat la Cairo, capitala Egiptului, de unde să poată conduce mai ușor pe agenții comuniști bulgari.

CU PRILEJUL împlinirii a 3 ani dela încheierea pactului tripartit, au avut loc un schimb de telegrame de felicitări între: Fuehrer, Impăratul Japoniei și Ducele Mussolini.

MAREȘALUL VON RUNSTEDT, comandantul suprem al grupului armatelor germane din Vest, a inspectat de curând fortificațiile dintr'un sector al coastei Franței, dinspre Marea Mânecii, rămânând mulțumit de rezistența construcțiilor care fusese puternic bombardate de forțe dușmane.

MAREȘALUL GRAZIANI, ministrul de războiu al Italiei fasciste republicane, a vorbit în fața a 4.000 ofițeri italieni, adunați la Roma, spunându-le să strângă rândurile și împreună cu aliații Italiei să isgonească pe anglo-saxoni de pe pământul țării.

MARELE MUFTIU AL PALESTINEI, care se găsește în Germania, a vorbit la radio musulmanilor, cu prilejul terminării lunei de post mahomedane, cerându-le să ducă lupta pentru independența arabilor.

TOATE ZIARELE GERMANE au publicat discursul d-lui prim-ministru al României, prof. M. Antonescu, rostit cu prilejul împlinirii a 3 ani dela semnarea pactului tripartit, arătând voința României de a duce lupta până la capăt contra bolșevismului.

De asemenea și ziarele franceze publică discursul, arătând lupta României pentru libertatea ei.

LA 1 OCTOMVRIE s'au împlinit 7 ani de când generalul Franco a luat conducerea Statului Spaniol. Cu acest prilej a ținut o cuvântare prin care a arătat lupta dusă de Spania contra comunismului, care a asasinat 13 episcopi, 6.255 preoți și 2.711 călugări și călugărițe numai în Spania.

ÎN VEDEREA ducerii la bun sfârșit a războiului total, guvernul japonez a hotărît să mobilizeze pe toți ofițerii de rezervă până la 45 de ani (înainte era numai până la 40 ani), iar studenților nu li se mai dă amânarea pentru serviciul militar.

ÎN CURSUL LUNII SEPTEMVRIE aviatorii germani au nimicit pe frontul de Est 1.396 avioane sovietice.

ÎN ITALIA s'a înființat un tribunal fascist extraordinar care va judeca pe toți trădătorii de patrie.

370 DE DEȚINUȚI GRECI din închisorile italiene au fost eliberați de comandamentul trupelor germane din Grecia.

ÎN DANEMARCA s'au luat măsuri severe contra evreilor, deoarece s'a constatat că în încercările de rebeliune contra armatei germane, ei erau adevărații agenți ai Moscovei și Londrei.

STRÂNGEREA recoltei în Uniunea Sovietelor a fost pusă sub controlul Statului. Introducerea acestei măsuri este cauzată de starea nemulțumitoare a lucrărilor de recoltă.

EXISTĂ încă persoane care cred că Stalin și ceilalți mareșali sovietici au trecut dintr'odată la „credința religioasă'', scrie ziarul spaniol NOVIDADES.

Acestor persoane ar trebui să li se spună că, dimpotrivă, comunismul rusesc nu a renunțat la niciunul din punctele programului său politic. Nu se cunoaște nicio decizie, după care aprigele persecuții religioase să fi fost oprite.

ÎNTR'UN ARTICOL de fond, ziarul bulgar „Slowwo", scrie următoarele:

„Noi bulgarii trebue să credem în mod fanatic în victoria finală pentru a putea înlătura toate intrigile și toate obstacolele. Este nevoie ca spiritul de luptă să fie ținut treaz, căci numai așa poporul bulgar va putea lupta cu succes împotriva dușmanilor săi. După moartea Augustului său Suveran, poporul bulgar s'a arătat la înălțimea împrejurărilor. Bulgaria își va urma calea alături de puterile Axei, luptând pentru o ordine mai justă în lume".

Evenimente din războiu

Frontul antibolșevic din răsărit.

In luptele de pe frontul de Răsărit se constată o slăbire treptată a atacului sovietic, ceea ce fără îndoială este efectul oboselii pricinuite de ofensiva diviziilor care au luat parte la aceasta, și în măsură egală se datorește greutăților de legătură cu spatele ale forțelor sovietice, care pe sute de kilometri înapoia lor au un teren aproape pe de-a-întregul devastat.

Se crede, de asemenea, că bolșevicii vor să își aducă din urmă trupe cu echipament de iarnă.

Nu se poate ști dacă această încetinire a atacului sovietic este definitivă sau constitue numai o fază în stare trecătoare, mai ales că în unele sectoare se observă noui concentrări de trupe.

De exemplu, în sectorul Zaporoje-Melitopol, unde de câteva zile se înregistrează aproape o totală rezervă a sovieticilor, sunt observate din nou mari concentrări de forțe bolșevice în spatele frontului, ceea ce arată că atacul va fi reluat.

In sectorul de circa 700 km, unde linia frontului se confundă cu albia Niprului, adică dela Zaporoje până la vărsarea Pripetului, luptele sunt violente împotriva capetelor de pod izolate, formate de sovietici pe malul apusean al fluviului. Aceste capete de pod, în special cele dela vărsarea Pripetului și dela Nord de Niepropetrovsk, nu s'au putut desvolta, dar eforturile insistente ale inamicului de a le lărgi n'au încetat.

In special, la vărsarea Pripetului se dă o luptă grea împotriva strecurării sovietice pe malul apusean.

Luptele continuă cu înverșunare. Orașul Cernobil, ocupat temporar de sovietici, a fost reluat prin atacul unui puternic grup motorizat german. Caracterul mlăștinos al regiunii împiedecă o reacțiune rapidă și viguroasă, de aceea și bolșevicii au ales acest ținut pentru a se strecura mai adânc pe malul apusean. Totodată însă inamicul nu va putea creea aci o bază operativă serioasă, pentru a înainta spre Vest, tocmai din cauza mlaștinilor, așa încât sforțarea sa la gurile Pripetului este sortită să rămână infructuoasă. Intre timp, contraatacul german continuă viguros.

In sectorul dela Vest de Smolensk până la Gomel, lupte defensive în cursul cărora forțele germane au câștigat uneori teren spre Est. Frontul a rămas în general neschimbat.

O reluare de activitate se observă în sectorul nordic, pe Volhov, Ilmen, la Sud de Ladoga și Leningrad.

La capul de pod din peninsula Taman (Cuban), atacuri puternice ale sovieticilor au dat greș.

Trupele româno-germane au pricinuit bolșevicilor pierderi foarte grele.

Luptele din Mediterana

Pe frontul din Italia, armata 5-a americană a ocupat Benevento, nod feroviar la 100 km Nordvest de Neapole. Acest oraș fusese evacuat de forțele germane, care sunt în curs de a ocupa noui poziții mai înalte în regiunea dela Nordul râului Votturno.

In sectorul Adriaticei, capul de pod britanic dela Termoli se află sub o puternică presiune germană.

La Nord de Foggia, forțele armatei a 8-a Montgomery au încercat să-și accelereze înaintarea, însă s'au isbit de o violentă rezistență germană.

Forțele germane au lăsat complet Sardinia și Corsica, după ce toate trupele și materialul de războiu fuseseră transportate pe teritoriul italian.

Acțiunea submarinelor

In marea Mediterană, submarine germane au scufundat în apropiere de coasta Africei, șapte vase de comerț cu un tonaj total de 59.000 tone și un contratorpilor britanic. Aceste vase au făcut parte din convoiuri puternic protejate.

Acest nou succes dovedește că efectele submarinelor germane sunt în creștere, producând mari pierderi flotei anglo-americane.

C. 66.273 — M. O., IMPRIMERIA CENTRALĂ — BUCUREȘTI